

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici. Dopisi se ne vračajo. — Štev. pri čerkovnem zavodu v Ljubljani 11.955.

LETO X.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, 4. junija 1927.

Telefon št. 2552

ŠTEV. 63.

Kongres trgovskih, obrtnih in industrijskih zbornic v Splitu.

Zbornice (komore) za trgovino, obrt in industrijo prirejajo vsako leto svoj kongres. Na teh kongresih, kojih prvi je bil v Zagrebu, drugi v Skoplju, tretji v Sarajevu in četrti lani v Ljubljani, se obravnavajo vprašanja, ki so posebne važnosti za gospodarstvo cele države.

Letošnji kongres v Splitu, ki se vrši dne 7. in 8. junija, ima na dnevnem redu obrtni zakon. Zbornice naj bi v svojih razpravah postavile načrta novega obrtnega zakona temelj s tem, da bodo glede načelnih vprašanj skušale doseči soglasnost, kjer pa bi to ne bilo mogoče, da se vsaj upoznajo, precizirajo in utemelje oddvojena mnenja.

Svoj cilj hočejo doseči zbornice na ta način, da so materijo, ki se namestila obravnavati, razdelile na deset referatov. Od teh je prvi splošen ter naj da pregled obrtne zakonodaje v naši državi. Poročevalec je načelnik ministrstva trgovine in industrije g. dr. Krpan. Ostali specialni referati so porazdeljeni na poedine zbornice. Ljubljanska zbornica poroča o strokovni organizaciji in o obrtnem sodstvu, zagrebška o pogojih za izvrševanje obrta, trgovine in industrije, novosadska komora o obsegu obrtnih pravic, sarajevska o obrtnih oblastvih, osješka o krošnjarstvu in sejmarstvu, trgovska komora v Beogradu o pomožnih obrtnih trgovini, industrijska komora v Beogradu o obrtnem in trgovskem pomožnem osebju, zanatska komora v Beogradu o pospeševanju obrta. Poročilo o obrtnopravnih odnošajih v mednarodnih pogodbah je porazdeljeno med poedine zbornice tako, da ga podajo v zvezi z odgovarjajočo materijo svojega specialnega referata.

Ljubljansko zbornico zastopata na kongresu namestnik zborničnega komisarja g. Ivan Ogrin ter zbornični referent dr. Josip Pretnar.

V naslednjem priobčujemo kratek izvleček poročila, koje bo imela na kongresu Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani. Celotna poročila priobčimo v eni prihodnjih številkih.

Glede stanovske organizacije zbornica predlaga na podlagi došlih mnenj ostalih komor sledeče:

Udruževanje industrijskih podjetij naj bi temeljilo na načelu svobode. Za trgovska in obrtniška udruženja (trgovske gremije in obrtne zadruge) kakor tudi za zveze teh udruženj naj se uvede princip prisilnosti včlanjenja. Obrtne zadruge naj bi bile strokovne (za obrtnike ene same ali sorodnih strok) ali skupne, t. j. za obrt-

nike raznovrstnih strok. Teritorialni okoliš naj bi ne presegal okoliša enega sresa. V izjemnih primerih bi se zadruga mogla razprostrirati na več srezov, a največ na okoliš ene zbornice. Zveze trgovskih gremijev in trgovskih zadrug naj bi se razprostirale redoma na teritorij oblasti, v izjemnih primerih na okoliš zbornice. Udruževanje zvez v zveze višjega reda ima biti svobodno. Trgovski gremij, obrtne zadruge in zveze teh udruženj naj bi imele v bistvu enak namen, kakor ga imajo ta udruženja po sedaj v Sloveniji veljavnem obrtnem redu. Poleg delokroga občega značaja imajo ta udruženja vršiti tudi funkcije konsultativnih organov in posle prenešenega delokroga državne obrtne uprave.

Glede obrtnega sodstva vsebujejo zbornični predlogi sledeča načela:

Obrtna sodišča naj bi se ustanovila na vseh sedežih zbornih sodišč I. stopnje (okrožna sodišča) in po možnosti na sedežu rednih sodišč I. stopnje (okrajna sodišča). Prizivna obrtna sodišča se imajo ustanoviti na sedežu zbornih sodišč I. stopnje. — Osebnost izdatke in pristojbine za priče plačuje država, materijalne stroške nosijo občine.

Obrtna sodišča imajo razsojati o vseh sporih iz delavnega razmerja med delavci istega podjetja, ne oziraje se na vrednost spornega predmeta.

Obrtno sodišče sodi v I. stopnji v senatu, kojega tvorijo trije sodniki, od teh eden poklicni, od ostalih dveh pa eden iz skupine podjetnikov, drugi iz skupine delojemalcev. Sodnike-lajike imenujeta zbornica delodajalcev in delojemalcev za 4 leta. V primerih, kjer znesek vtoževane terjatve presega 1000 Din, je dopusten priziv na prizivno obrtno sodišče. To sodi v senatih, katere tvorijo trije poklicni sodniki in dva sodnika-lajika, eden iz kroga delojemalcev, drugi iz kroga delodajalcev. Zastopanje po odvetnikih je dopustno samo v prizivni instanci. Postopek je urediti tako, da bo kratek in enostaven. Stranka, ki propade, plača takso za razsodbo, ako se ne izkaže z ubožnim izpričevalom. V ostalem je obrtno sodstvo brezplačno.

K svojemu referatu o stanovski organizaciji je zbornica izdelala kot priložnostni pregled stanovske organizacije cele države, kot priložnostni referat o obrtnem sodstvu pa celotno besedilo osnutka novega zakona o obrtnih sodiščih, kakor naj bi se izdelal na podlagi načel, koje vsebuje referat.

Davčni plačilni nalogi.

Pred šestimi leti je finančna uprava odpravila plačilne naloge v namenu, da pospeši in poenostavi uradno poslovanje. Nadomestila jih je s predpisnimi izkazi, ki so se razgrinjali pri občinskih in davčnih uradih.

Novotarija se je že v prvih početkih izkazala za premalo premišljeno, ker ni izpolnila upov finančne uprave, ki je pod silo odpora vseh davkoplačevalcev sama uvidela, da je šla za odpravo predaleč in uvedla oblatorno vročanje opozoritvenih položnic in za dohodnino še posebna obvestila. Odpor proti tej novotariji je bil tem hujši, ker je pomenjala odprava davčnih plačilnih nalogov »privilegium

odiosum« za Slovenijo, kajti druge pokrajine niso bile deležne te dobrote. Odprava je padla ravno v dobo najhujšega davčnega pritiska, ko so se na davke nalagali razni pribitki, odnosno od davkov začeli pobirati še invalidski davek in vojaška komorska doklada. V teh časih je veliko odpora proti davkom povzročila ravno odprava plačilnih nalogov. Ta odpor je imel brez dvoma v mislih g. profesor dr. Ogris, ki piše v svoji studiji »Delniške družbe v Sloveniji v letih 1919—1925 sledeče: »Morda ima za današnje razmere prav zopet Adam Smith, ki je glede svojih časov trdil, da ljudje niso tako nezadovoljni zaradi viši-

ne predpisanega davka, temveč zaradi tega, ker ne vedo, katere davke plačujejo in posamezne v kakšni izmeri.«

Gospodarske korporacije in organizacije so si celo dobo mnogo prizadevale, da prepričajo delegacijo ministrstva financ v Ljubljani o nujni potrebi, da se znova uvedejo davčni plačilni nalogi. Zopetna uvedba davčnih plačilnih nalogov je bila med resolucijami vseh različnih zborovanj, občinskih zborov itd., a vsa prizadevanja so bila brezuspešna. Finančna uprava se ni dala prepričati, da je z odpravo davčnih plačilnih nalogov šla predaleč, ampak je trdovratno vztrajala na svojem stališču.

Ko se je pred kratkim izvršila izpremema v vodstvu finančne delegacije, je Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani opozorila novega g. finančnega delegata na potrebo, da se plačilni nalogi znova uvedejo. Na to opozoritev je prejela dne 2. junija t. l. dopis, ki se glasi sledeče:

»V zvezi z Vašim dopisom... mi je čast obvestiti Vas, da sem z odlokom z današnjega dne (24. maja 1927) pod gornjo številko (št. 1906) odredil zopetno izdajanje plačilnih nalogov za vse neposredne davke. Delegat: dr. Rupnik I. r.«

Ta odredba, ki izpolnjuje ponovno izražene želje gospodarskih krogov, bo brez dvoma vzbudila pri vseh davkoplačevalcih upravičeno zadoščenje in hvaležnost za uvidevnost g. delegata.

Nov pravilnik za zaposlovanje inozemskih delavcev.

Ministrstvo za socialno politiko je poslalo stanovskim organizacijam načrt novega pravilnika za zaposlovanje inozemskih delavcev. Nov pravilnik ima po izjavah ministra za socialno politiko stopiti v veljavo že 1. julija t. l.

Pravilnik vsebuje v glavnem naslednja določila:

Določilo § 103. zakona o zaščiti delavcev, to je določilo, da noben delodajalec ne sme privajati delavcev iz inozemstva, dokler ne dobi za to potrebnega dovoljenja, velja samo za tuje državljane, ki so prišli v kraljevino SHS po 14. juniju 1922 ali ki bodo še prišli v našo državo v svrhu zaposlovanja.

Določila novega načrta veljajo za vse vrste fizičnih-kvalificiranih in intelektualnih delavcev brez ozira na spol, poklic in plačo, ki prihajajo k nam, da dajo svojo tehnično in duševno delovno moč v službo tretje osebe, v svrhu zaslužka ali izžolanja, v kolikor ta služba ni javnopravnega značaja.

Dovoljenja za zaposlovanje bodo izdajale oblastne inspekcije dela v vseh onih mestih, kjer so gospodarske in delavske zbornice.

Dovoljenja se bodo izdajala za najdalje eno leto razen za begunce tujih držav, kakor tudi za Srbe, Hrvate in Slovence, ki so inozemski državljani in kojim se bodo dajala dovoljenja za nedoločen čas, po posebnih navodilih ministrstva za socialno politiko.

Prošnjo za zaposlovanje predložijo gospodarji pristojni inspekciji dela, ki mora rešiti prošnjo najkasneje v osmih dneh. Prošnjo obravnava kolegij, v katerem so oblastni inspektor dela in po en delegat pristojne gospodarske in delavske zbornice. Kolegij se sestaja tedensko. Njegove dolžnosti so častne. Proti sklepu je dovolje-

na tekom osmih dni pritožba na osrednjo inspekcijo dela pri ministrstvu za socialno politiko, ki mora zadevo tekom osmih dni rešiti. Take pritožbe rešuje kolegij 5 oseb, v kojem so zastopniki gospodarskih in delavskih zbornic.

Podjetju, kjer je stavka, se ne bo dovolilo zaposlovati inozemcev, dokler traja stavka.

Inozemski delavci, ki so bili v naši državi že pred 14. junijem 1922, dobe pri inspekciji dela posebne legitimacije.

Gospodarji, ki zaposlujejo inozemce, morajo že mesec dni pred potekom roka prositi za ponovno dovoljenje.

Dovoljenja za inozemske delavce, ki prihajajo v našo državo na račun inozemskih tvrdk v svrhu montaže ali popravila strojev, dobavljenih od dotične inozemske tvrdke, bo prositi potom pristojne inspekcije dela pri osrednji inspekciji dela. Dovoljenja se bodo izdajala za najdalje tri mesece. Za primer potrebe se na prošnjo, koje pa se mora vložiti vsaj 15 dni pred koncem dovoljenega roka, dovoljenje podaljša. Inspekcija dela sme povabiti tudi zastopnike prizadetih organizacij, da prisostvujejo s posvetovalnim glasom sejam kolegija.

Delodajalci morajo o zaposlenju inozemskih delavcev voditi posebne registre. Inspektorji dela imajo pravico kontrolirati podjetnika, ali se drži določil glede zaposlovanja inozemcev. Za primer, da se zaposlujejo inozemci brez dovoljenja ali po pretečenem roku ali da se delavci ne uporabljajo za posle, za koje je bilo dano dovoljenje, ali da se gospodarji ali delavci ne drže predpisov zakona o zaščiti delavcev ali pogojev, določenih v odloku inspekcije dela, bo inspekcija dela prepovedala nadaljno zaposlenje dotičnega delavca. Proti takemu sklepu bo pripuščena pritožba na osrednjo inspekcijo dela.

Naša zastopništva v inozemstvu ne bodo dajala inozemskim delavcem vi- za upotovanje v našo državo v svrhu zaposlovanja brez dovoljenja inspekcije dela.

Ko stopi novi pravilnik v veljavo, izgube veljavo vsi predpisi, ki so bili doslej izdani glede zaposlovanja inozemskih delavcev.

Rado Grum:

K preosnovni trgovskega pouka.

(Konec.)

V »Trgovskem Tovarišu« sem že poudarjal, da si je nadela današnja šola nalogo, izobraziti trgovski naraščaj do svoje strokovne popolnosti tako, da bo absolvirani trgovski vajenec sposoben ne samo za komercialne posle, temveč istočasno tudi za administrativno delo. In to nalogo hoče šola tudi izvršiti.

V omenjenem članku g. U. čitamo med drugim dobesedno še to, »da so potrebne za dobre trgovske šole teoretično in praktično izvežbane učne moči, ki bi se posvetile samo temu pouku. Te učne moči bi morale imeti vse teoretično znanje kot pedagogji in učitelji trgovskih predmetov, pa tudi prakso v detailni trgovini in denarnih zavodih tu- in inozemstva.« Te besede se prav lepo slišijo, kako pa je to izvedljivo v praksi, je pa drugo vprašanje.

Na to moram v prvi vrsti konstatirati, da teoretično in praktično izvežbane učne moči imamo, ker so vsi

učitelji, ki poučujejo danes na šoli trgovske predmete, priznani dobri pedagogi in tudi izprašani za to.

Da bi se pa te učne moči posvetile s a m o temu pouku, kakor trdi g. dopisnik, je danes naravnost nemogoče. Pouk traja tedensko 9 ur in naj za te učne ure nastavi gremij posebne učitelje in jih seveda pošteno plača. Ne verjamem v uspeh take akcije. To bi bilo izvedljivo le tedaj, če prevzame to šolstvo država, nastavi na šoli potrebno strokovno učiteljstvo, ki bi poučevalo predpisane predmete celi teden, menjaje po razredih. Takrat bi bila stvar naravnost idealna, ker bi bilo vsem ustrezno, tako vajencem, še bolj pa trgovcem-šefom. Šola pa bi stala sigurno na svojem višku.

Končno trdi g. U., da bi morali imeti ti učitelji poleg teoretično-praktične naobrazbe tudi prakso v vseh mogočih trgovskih obratih. Kako si g. dopisnik to predstavlja, si nisem popolnoma na jasnem. Po njegovem naziranju bi moral iti bodoči strokovni učitelj najprej v prakso v detajlno trgovino, potem v en gros, nato v banke tuzemstva in nato še v inozemstvo. Tako bi potem po svojem končanem študiju in po večletni praksi v tu- in inozemstvu ter v raznih trgovskih obratih bil šele sposoben za strokovnega učitelja na trgovskih nadaljevalnih ali pa na rednih trgovskih šolah. Ta zahteva se mi zdi globoko pretirana, ker sem prepričan, da ne bo najti ljudi, ki bi toliko žrtvovali, da bi se potem lahko udeleževali kot učitelji na imenovanih šolah. Če se ta zahteva stavi učiteljem, ki hočejo poučevati na više organiziranih trgovskih šolah, je popolnoma prav in na mestu. Na naših trgovsko-nadaljevalnih šolah pa potrebujemo predvsem strokovno-izprašanih učiteljev-pedagogov, ki znajo pridobljeno učno snov pravilno podavati, da jo učence razume in jo potem lahko tudi praktično uporablja. Ne golih strokovnjakov, temveč strokovnjakov-pedagogov potrebujemo, ako hočemo dvigniti intelekt našega trgovskega naraščaja. Gre tedaj predvsem za vzgojo in izobrazbo naše trgovske omladine. To bomo dosegli pa le s smotrenim, pravilnim, metodičnim postopanjem v šoli, izven nje pa s sodelovanjem trgovcev-šefov, ki jim je izročen naš naraščaj in to vedno le s skupnimi silami ter harmoničnim sodelovanjem nas vseh. Tedaj bomo vzgojili tak naraščaj, kakršnega zahtevajo današnje prilike in kakršnega si tudi sami želimo.

V svrhu tega je treba:

1. da se vrši pouk po učiteljih-pedagogih, ki imajo potrebno metodično znanje in strokovno usposobljenost;
2. da izboljšamo metodo v zmislu koncentracije posameznih v trgovsko stroko spadajočih predmetov, in
3. da je nujno in neobhodno potrebno sodelovanje šole in trgovcev-šefov, ki naj delujejo skupno kot neka harmonična celota v vzgojnem in strokovnem oziru, da vzgojimo naraščaj, ki bo trgovskemu stanu v čast in ponos.

ZGRADBA POSLOPJA ZA CARINAR-NICO V LJUBLJANI.

V petek se je vršila v posvetovalnici Zbornice za trgovino, obrt in industrijo konferenca, na koji se je razpravljalo o vprašanju zgradbe poslopja za glavno carinarnico v Ljubljani. Kakor smo že poročali, sta obstojala tozadevno dva projekta: 1. da se namesti carinarnica skupno s skladišči, kemičnim laboratorijem, poštno-carinarnim uradom, centralno blagajno itd na parcelah tik koldvora ob Resljevi in Masarykovi cesti in 2. da se zgradijo carinska skladišča in upravno poslopje z vsemi potrebnimi pritliklinami na severni strani sedanje ljubljanske železniške postaje ob Dovozni cesti. Po vsestranski razpravi o obeh načrtih in po izjavi zastopnikov mestne občine, da bo carinarnica, če se zgradi ob Dovozni cesti v čimkrajšem času zvezana z mestom potom električne železnice, da se s tem paralizira zamuda časa, ki bi jo sicer imeli interesenti radi velike oddaljenosti carinarnice od centra mesta, se je soglasno odobril drugi projekt, ki predvideva nove carinske prostore ob Dovozni cesti.

Nov davek za državne dobavitelje.

V času trde gospodarske krize je konkurenčni boj v našem gospodarstvu vedno ostrejši. Konkurenca se uveljavlja v vseh panogah gospodarstva, uveljavlja pa se tudi pri državnih dobavah, pri katerih se sicer — o drugih neprijetnostih ne govorimo tu — praviloma jako malo zasluži, vendar se pa razna podjetja poganjajo za nje, da si vsaj zagotove nekaj dela in morejo zaposliti delavce. Kdor pozna državne dobave, mora vedeti, da je podjetje, ki se jih udeležuje, izpostavljenim raznim nevarnostim, da mora zlasti dolgo čakati na plačilo. Gospodarski krogi so državo že ponovno prosili, da poenostavi oni del zakona o državnem računovodstvu, ki se tiče državnih dobav. Državna uprava ni do sedaj pokazala za poenostavljenje teh predpisov pravega umevanja. Nasprotno ravno v zadnjem času je bil objavljen neki razpis generalne direktorije davkov, ki državne dobave bistveno otežuje, odnosno jih z novimi dajatvami komplicira.

S tem razpisom je generalna direktorija vstvarila v naši davčni zakonodaji izjemo, ki postavlja na glavo z zakonom sankcionirane davčne predpise. Po davčnih zakonih je natanko določeno, kje se davki odmerjajo in plačujejo, določeno je pa tudi kako se davki odmerjajo, kadar opravljajo davkoplačevalce posle izven svojega stalnega obratovališča. Vse te predpise ignorira generalna direktorija davkov in odreja, da mora vsakdo, ki opravlja dobavne ali podjetniške posle za državo ali za samoupravo, prijaviti prevzete posle onemu davčnemu oblastvu, na čigar področju se ti posli opravljajo, in plačati davek po predpisih davčnih zakonov dotične pokrajine in sicer pridobnino ter dohodnino, kjer se ta davek pobira.

To morajo storiti tudi oni, ki plačujejo davek za svoje obrate v kraju stalnega bivališča. Generalna direktorija davkov ustvarja s tem v davčnem oziru umetne meje med posameznimi pokrajinami, ker ne priznava davčnih plačil v eni pokrajini za veljavna v drugi pokrajini. Ako bo po teh predpisih dobavil, na primer naš obrtnik za kako državno poslopje v Beogradu okna in vrata, bo plačal davek od tega posla dvakrat. Enkrat pri nas, kjer ta okna in vrata izdeluje, drugi pa v Beogradu, kamor jih dobavlja, kajti razpis, ki odreja obdajanje državnih dobavnih poslov, niti z besedico ne omenja, kako naj se v takih primerih prepreči dvojno obdajenje in s tem tudi dvojno plačilo davka.

Ravno v tem pa vidimo tendenco, da se od tam, kjer se izvršuje večina dobav, to je iz Beograda, odrine dobavitelje iz ostalih pokrajin s tem, da se jih od dobavnih poslov posebej obdači in jih s tem preplaši, da bi se v bodoče državnih dobav sploh ne udeleževali.

Generalna direktorija davkov je z omenjenim razpisom vsekako prekorajčila svoj delokrog, ker izpreminja z njim davčne zakone glede temeljnega načela, to je glede davčne dolžnosti, za kar brez dvoma ni upravičena. Zakon se ne more izpremeniti z razpisom, ampak samo z noveliranjem zakona.

Temeljni princip naše davčne zakonodaje je, da se glede občne pridobnine obdači ves obrat onega obratovališča na kraju, kjer se to obratovališče nahaja, glede posebne pridobnine, da se ves obrat obdači na podlagi celotnega uspeha, ki prihaja do izraza v bilanci in še le potem porazdeli na posebne podružnice, glede dohodnine pa, da se vsi dohodki obdačijo, ne glede od kod davkoplačevalcu dohajajo, na kraju njegovega stalnega bivališča.

Ali Generalni direktoriji ti principi niso znani? Ali jih je pregledala? Zakaj je segla po sredstvu, ki favorizira beograjske posredovalce?

Nikakor ne oporekamo, da si davčna uprava zavaruje donos davka pri onih državnih dobaviteljih, ki ob licitacijah niso dolžni dokazati, da so svoj obrat prijavili davčnemu oblastvu

in plačali davek, to je pri licitantih, ki niso naši državljani, odločno pa je ugovarjati, da bi se s kršitvijo zakona izvajalo zavarovanje davka tudi pri naših državljanih, ki so dolžni doprinesti navedena dokazila. Davčna uprava ima v teh primerih na razpolago zadostna sredstva, da jim zakonitim potom odmeri davek in ga pobere.

Kam plovemu? Ako obvelja omejen razpis, se plačilo davkov v Sloveniji ne bo smatralo za zadostno, da si plačujemo ogromne zneske, ampak bo treba na kraju dobave za isti posel plačati še enkrat davek, predno bo dobavitelj dobil za dobavo svoje pogojeno plačilo.

Opozorjamo na netočni razpis naše poslance in jih prosimo, da pripomorejo zakonu do veljave ter preprečijo kršitev zakona.

Pri nas je sedaj adut pobijanje korupcije. Tendence je očistiti nečisto ozračje. Razpis pa, ki ga grajamo, gre ravno v nasprotno smer. Odbija ponudnike, omogoča šikane in ustvarja monopol spretnim posredovalcem v dobavnih središčih, ki sami nikdar nič ne producirajo pa bi radi delali sami med seboj, kadar dobavljajo.

Bogumil Vošnjak:

Trgovski atašeji.

(Konec.)

V državah, ki še nimajo zadostnega kadra ekonomsko izobraženih diplomatskih uradnikov, nastaja brezdvomno potreba institucije trgovskih atašejev, vendar pod pogojem, da bodo ti trgovski atašeji podrejeni ministrstvu za zunanje zadeve. Imenovanje za trgovskega atašeja bi moralo biti odvisno od polaganja strogega strokovnega izpita. Na tej osnovi bi se moglo vsaj začasno dobiti nekoliko ekonomskih strokovnjakov, ki bi jih bilo dodeliti najvažnejšim poslaništvom kot ekonomske svetovalce poslanika.

Gospod Čurčin je ugotovil v svojih izjavanjih, da je poskus ustanovitve Generalne direktorije za trgovske pogodbe, točneje izraženo Odelenja za trgovske pogodbe, moral biti resnejšega značaja, da se ga je moglo smatrati za eno od prvih etap korenite reforme te službe. Eden najvažnejših predpogojev za uspešno delo tega odelenja bi bil, da bi to odelenje imelo pri vseh važnejših poslaništvih strokovno kvalificirane organe, ki bi bili v stalnem stiku in v korespondenci z odelenjem. Kandidate za tako službo bi se moglo vzeti iz vrst kvalificiranih uradnikov zunanje službe, gospodarskih ministrstev ali sploh ekonomskih strokovnjakov, ki bi položili predpisan strokovni izpit.

Važno vprašanje je ekonomska vzgoja diplomatskega podmladka. Konstatirali smo že, da je dosedanji diplomatski izpit strogo pravniškega in zgodovinskega značaja in da zanemarija ekonomsko disciplino. Teško bi bilo naložiti kandidatom tudi gospodarske vede, ker je ravno pomanjkanje tiskanih učnih knjig največja zapreka temeljite izobrazbe.

Nedostatke, ki so zvezani z zadostno ekonomsko naobrazbo našega diplomatskega podmladka, bi bilo najlažje odpraviti z ustanovitvijo politične šole po vzoru »Ecole libre des sciences politiques« v Parizu.

V Zagrebu že imamo visoko šolo za trgovino in promet. Osnovati v državi še eno povsem slično strokovno šolo, bi bilo za državo z 12 milijoni prebivalcev nekaj preveč. Temu bi se bilo ogniti na ta način, da se osnuje v Beogradu politična šola ali politično ekonomska šola, ki bi obsegala diplomatske, konzularne, ekonomske, finančne in socialne vede. Taka šola bi omogočala našim mladim diplomatom pripravo za diplomatsko ekonomski izpit.

Če se povrnemo k bistvu tega referata, je treba, da povdarimo te glavne vodilne misli.

Osvojiti treba načelo, da vrši ministrstvo za zunanje zadeve vse posle, ki so v zvezi z mednarodnimi ekonomskimi odnošaji. Ako se osvoji to načelo, treba posvetiti največjo pažnjo ekonomski izobrazbi našega

diplomatskega podmladka. Dokler kader naših diplomatskih uradnikov ne bo poučen o ekonomskih vprašanjih, je treba potom strokovnega izpita najti kvalificirane moči, ki bodo pri najvažnejših poslaništvih vršile posle trgovskih ali bolj ekonomskih atašejev.

V interesu brezhibne zunanje službe je absolutno potrebno, da se izvrši unifikacija diplomatskega in konzularnega delokroga. Poslanik naj bode stvarni šef vseh ekonomskih in konzularnih poslov na področju države, v kateri je akreditiran. V kratkih besedah centralizacija gospodarskih agend tako v ministrstvu kakor v poslaništvih.

Produkcija kisa

družba z o. z.

Ježica pri Ljubljani

proizvaja letno čez pol milijona litrov naravnega aromatskega kisa.

Jedilni kis iz najfinejšega

špirita 12 %.

Namizni kis iz pristnega

vina 10 %.

V jakosti brez konkurence.

Prepričajte se o prvovrstni kakovosti našega izdelka!

CENE ZA ŽITO IN LETINA.

Že v prvi polovici meseca maja so imela neugodna poročila o letini iz Amerike za posledico, da so se cene žita dvignile. V tretjem tednu meseca maja so se cene nekoliko ustalile, a ustalitev ni trajala dolgo, kajti na ameriških borzah, ki so merodajne za ceno, se je žito proti koncu meseca zopet podražilo. To podražitev so povzročila poročila o letini. V splošnem so ta poročila neugodna. V Avstriji je mraz v maju uničil rž. Tudi pri nas in na Ogrskem ne kaže letina nič posebnega. V Rumuniji so nasevi trpeli najpreje vsled suše, pozneje pa vsled slane. Poročila o letini na Bolgarskem so še razmeroma ugodna. V Rusiji se pšenica ugodnejše razvija nego rž. Slabo letino pa obetajo poročila iz Poljske, kjer so nasevi velikotrpeli vsled vremenskih nezdov. V zapadnih državah Evrope so z letino zadovoljniji nego v vzhodnih državah. Iz prekomorskih krajev poročila o letini niso ugodna. V Kanadi smatrajo, da ne bodo dosegli niti povprečja zadnjih 10 let. V Severni Ameriki so žita trpela vsled slabega vremena. Dasi so zaloge še velike, so spekulanti v Ameriki že na delu in licitirajo ceno navzgor, kar vpliva tudi na cene na ostalih svetovnih tržiščih.

MEDNARODNI URAD ZA SLADKORNO STATISTIKO.

Na Dunaju se je vršila 23. maja konferenca sladkornih industrijcev Nemčije, Češkoslovaške, Ogrske, Poljske, Belgije, Italije, Irske, Jugoslavije, Rumunije in Avstrije, pod predsedstvom inž. Crona, predsednika centralne zveze češkoslovaške sladkorne industrije. Sklenili so, da zopet pokličejo v življenje Mednarodno zvezo za sladkorno statistiko, ki je obstojala že pred vojsko, a na širši podlagi. Sladkorne industrije Švedske, Finske in Latvije so pisale, da se konferenca ne morejo udeležiti po odposlancih, da pa ustanovitev zveze kar najtopleje pozdravljajo. Francoska sladkorna industrija se je obžalovaje opravičila, da ob navedenem času ni mogla odposlati nobenega zastopnika. Nova zveza ima namen, da z več vprašanji med letom dobi zanesljive podatke o kulturnem arealu in o verjetni predelavi pesi in produkciji sladkorja v Evropi ter da te podatke v javnosti objavi. Tajniške posle so izročili dunajskemu sladkornemu statistiku dr. G. Mikuschu. Obnova te mednarodne sladkorne zveze ni samo velikega pomena za sladkorno industrijo, temveč tudi za javnost, ki si more po ugotovljenih podatkih napraviti sodbo o tendenci cen.

POLJEDELSTVO IN TRGOVINA, OBRT IN INDUSTRIJA.

Na mednarodnem kongresu, ki se je vršil dne 26. in naslednje dni v Rimu, je za to določena komisija ugotovila sledeče: Položaj poljedelstva je v prejšnjih industrijskih državah kakor tudi v agrarnih državah ter v krajih tropičnega poljedelstva z malimi izjemami neugodnejši nego je bil pred vojno. V nasprotju s pripadniki trgovine, obrti in industrije, katerih položaj se je izza predvojne dobe v mnogih državah izboljšal, je kupna moč poljedelcev in poljedelskih pridelkov danes manjša nego pred vojno. Cene produkcijskih sredstev in življenjskih potrebščin so se veliko bolj dvignile nego cene poljedelskih pridelkov. Konferenca opozarja vse narode in države na nujno potrebo, da se temu odpomore. Spričo velikih težav, ki ovirajo stremljenje poljedelstva, poceniti produkcijo, je konferenca prepričana, da je boljša prilagoditev cen za poljedelske pridelke produkcijskim stroškom in cenam potrebščin, ki jih dobavlja industrija, obrt in trgovina, eden prvih in glavnih predpogojev za uspešno sanacijo sedanje svetovne gospodarske krize. To velja tako za države, ki poljedelske pridelke izvažajo, kakor za one, ki te produkte uvažajo.

Trgovina.

Sladkor. V zadnjem času nobene posebnosti. Dejstvo, da se kljub ugodnemu statističnemu položaju v glavnih deželah produkcije ni javila boljša tendenca, je za marsikoga hudo razočaranje. Glavni vzrok za to je razvoj konsuma, ki je v vseh deželah Evrope (razen v Nemčiji) in v Ameriki slabši kot lani. Konsumenti živijo »iz roke v roko«. In tudi ni pričakovati, da bo v bližnjem času konsum to priliko opustil, ker je s približevanjem novega pridelka preskrbovalna baza zmeraj bolj ugodna. Ni pa izključeno, da bo ugodni statistični položaj vendarle še prišel do veljave, zlasti če se bo v Ameriki pojavil močnejši konsum. A ni dosti upanja, in vsak dan manj ga je. Položaj na vzhodu se je menda malo izboljšal. Indija in Kitajska kažeta po daljšem času spet malo več veselja do nakupa. Glede evropskega pridelka poročila niso enotna; splošno so zadovoljiva, a še ne tako ugodna kot lani.

Industrija.

Bilanca alpinske montanske družbe za l. 1926. izkazuje po izvršenih odpisih 110.112 šilingov čistega dobička. Ta dobiček se prenese na račun tekočega leta in družba ne plača za l. 1926 nobene dividende.

Češki in nemški premog. Na koncu tega meseca poteče premogovni dogovor med Čehi in Nemci. Po dogovoru sme eksportirati češkoslovaška v Nemčijo na mesec 160.000 ton rjavega in 10.000 ton črnega premoga, Nemčija pa isto količino, v kalorije preračunjeno, v Češkoslovaško. Dogovor, ki velja vselej za pol leta, se je obnesel v obojestransko zadovoljnost in ga bodo skoraj gotovo spet za šest mesecev podaljšali.

Plzensko pivo. Pivovarjari v Plznu pravijo, da je dosedanja zaščita v imenovanju plzenskega piva absolutno nezadostna in da zlasti Nemčija, Holandska in Francija vse svetle vrste piva na kratko označajo kot plzensko pivo. Vse dosedanje intervencije so ostale brez uspeha; producenti se sklicujejo na to, da pri označbi »plzensko pivo« ne gre za kraj, kjer je to pivo prvotno doma, temveč za imenovanje posebne vrste piva. Sedaj se bo bavil s tem vprašanjem mednarodni kongres za zaščito obrtne lastnine. Obsežno poročilo so poslali interesi že vsem narodnim odborom; prav veliko držav je odgovorilo v smislu pivovarjarjev v Plznu, in upajo sedaj, da bo mednarodni kongres v Ženevi rešil vprašanje tako, da bo Češkoslovaška kot prvotna producentinja te vrste piva zadovoljna.

Racionalizacija v tekstilni industriji. Da predočijo gospodarstvenost (Wirtschaftlichkeit) v tekstilni industriji, bodo na letošnjem sejmu v Libercu (Češka) priklučili splošni razstavi poseben oddelek z zgoraj imenovanim naslovom. Razstavili bodo tekstilne stroje, aparate za tekstilno raziskovanje, znanstvene obratne in pomožne naprave v tekstilni

industriji, tekstilno obratno nadzorstvo, socialno in higiensko skrbstvo, varnostne naprave, znanstveno literaturo o tekstilni industriji. Videl boš praktično vse, kar se tiče umnega gospodarstva v obratih.

Denarstvo.

Melioracijsko posojilo na Češkem. Ker sedanji melioracijski zaklad na Češkem nikakor ne zadostuje in ker tudi regulacijska dela niso dobila zadostne finančne pomoči, pravijo merodajni krogi, da se mora brezpogojno najeti melioracijsko posojilo v znesku več sto milijonov Kč. Za melioracije same bi dali ca 100 milijonov Kč, drugo bi šlo za najnujnejša regulacijska dela. Vprašanju, ki je še v začetnem štadiju, upajo dati v doglednem času ugodno rešitev.

Posojilo Budimpešte. Kakor znano, je dobila Budimpešta od ameriške družbe Bankers Trust posojilo, 20 milijonov dolarjev po 6 odstotkov in po prejemnem tečaju 88%. S tem posojilom bo izvedla Budimpešta vrsto nujnih investicij v višini ca. 100 milijonov pengö. Za stanovanjske zgradbe hočejo porabiti 52 milijonov pengö, za razširjenje električnih naprav 20 milijonov, za rekonstrukcijo vodnih naprav 14.4 milijonov, za izgradbo avtomobilnega prometa 3.8 milijonov, za razširjenje klavnice in tržnih lop 10.9, za zgradbo novih tržnih lop 6.7 milijonov pengö. Po računih bodo nesle te investicije že v prvem letu 4.3 milijonov pengö, v drugem 7.5 in v tretjem 9 milijonov pengö. Če pomislimo, da je pengö vreden ca. 10 dinarjev, vidimo, da je investicijski program zelo velik, in vidimo hkrati, da bo imelo res vse prebivalstvo korist od posojila.

Carina.

Carinski prejemki v drugem desetdnevju meseca maja. V drugem desetdnevju maja so carinarnice v naši državi pobrale Din 45,893.451 carine. Na posamezne centralne blagajnice se ta znesek razdeli sledeče: Beograd Din 12,022.248, Zagreb Din 10,794.738, Novi Sad Din 9,196.012, Ljubljana Din 7,574.627, Dubrovnik Din 2,764.392, Skoplje Din 2,354.615, Split Din 1,186.819. V isti dobi lanskega leta so carinarnice pobrale na carini Din 56,425.922. V mesecu aprilu in v prvih dveh desetletih meseca maja t. l. je znašal donos carine 228 milijonov Din, napram proračunu, ki predvideva za to dobo 234 milijonov Din dohodkov, torej 6 milijonov Din manj.

Promet.

Železničarska konferenca v Dubrovniku. Po tridnevni dobi so 30. maja zaključili mednarodno železničarsko konferenco v Dubrovniku. Dogovorili so se o 18 vprašanih splošnega železniškega prometa, ki bodo prišla v smislu bernskega dogovora na letnih zborovanjih posameznih držav na novo v pretres. Najvažnejša točka konference je bilo vprašanje manipulacijskih pristojbin. Za bodoči kraj konference so določili Budimpešto.

Bilanca Donavsko — Savske — Jadranske železniške družbe. Na seji upravnega sveta, ki se je dne vršila v Rimu, je bila odobrena bilanca za preteklo leto. Prebitok, ki ga izkazuje bilanca, se v celoti porabi za odpise tako, da se za leto 1926 ne bo izplačala nobena dividenda.

Iz naših organizacij.

Zakoniti dopust za trgovske pomočnike. Trgovsko društvo v Celju razglašajo: Po § 17 zakona z dne 16. januarja 1910, drž. zak. št. 20, pristojna trgovskemu pomočniku, če je služboval pri enem in istem delodajalcu nepretrgoma vsaj šest mesecev, letno najmanj desetdnevni, če je trajalo to službeno razmerje nepretrgoma pet do petnajst let, letno najmanj dvatvedenski, pri petnajst ali večletni enaki službeni dobi pa letno najmanj tritedenski nepretrgani dopust. Čas dopusta se mora določiti sporazumno z gospodarjem-delodajalcem pravočasno z ozirom na obratne razmere. Za zakonito določen najkrajši čas dopusta dobi pomočnik svoj gotov denarno plačo. Pri obratih, v katerih so k večjemu trije delojemalci, se morejo razdeliti dnevi dopusta na prilično dve enaki dobi. V dopustu se ne sme všteti čas, v katerem pomočnik ni mogel svojega dela opravljati vsled boleznii ali nezgode. Delodajalec ni zavezan dovoliti dopusta, če je delo-

jemalec odpovedal službo. Na gotovo službeno dobo odpadajoča pravica na dopust ugasne, če pomočnik v tej dobi ni stavil zahteve za dopust; v tem slučaju tudi nima pravice do odškodnine, ker ni imel dopusta.

RAZNO.

Ogri prodirajo v Bolgarijo. Budimpeška Ogrska komercialna banka name-rava prevzeti doslej v rokah Banque de Paris et des Pays Bas se nahajajoči paket delnic Bolgarske banke (Banque Générale de Bulgarie), da si zagotovi odločilni vpliv na poslovanje te banke ter tudi odločilni vpliv na bolgarski denarni trg. Med budimpeško in pariško banko se vršijo že pogajanja v zadevi te važne transakcije.

Samopomoč Rusije. Kot prvo odredbo finančne samopomoči Rusije je predlagala vlada pri predsedništvu izvršilnega odbora odobritev dveh notranjih posojil v znesku 200 milijonov rubljev za dobo 10 let. Obe posojili bi bili vseh davkov prosti. Rusija je navezana pač na samopomoč. Anglija se je umaknila, Francija pa plava sedaj popolnoma v angleških vodah. Morda je prelom Anglije z Rusijo tudi v zvezi z že omenjenimi dogovori o ruski nafti in o odplačevanju ruskega dolga.

Drobne vesti. Deželna banka za Bosno in Hercegovino izkazuje pri akcijski glavnici dvajsetih milijonov dinarjev 4.560.000 Din čistega dobička in bo izplačala 14 odstotno dividendo, 14 Din na delnico. Rezervni zaklad je po pravih dovoljeno najvišjo izmero 10 milijonov dinarjev že prekoračil, izredni re-

zervni zaklad se je dvignil skoraj na 3 milijone dinarjev. — Na Ogrskem so menične pristojbine znatno znižali. — Na Dunaju se posvetujejo o pristupu Jugoslavije k srednjeevropskemu železnomu kartelu, v katerem so Avstriji, Čehi in Ogri. Po dosedanjih pogajanjih upajo na ugoden rezultat. Obenem so zopet določili medsebojno razdelitev od Mednarodnega kartela jim določene kvote. — V Berlinu pričakujejo po zadnjih dogodkih na borzi zvišanje obrestne mere. — Nemške plovne družbe bodo otvorile direktno prometno črto iz Trsta v sredozemska pristanišča. — Posojilo Poljske, ki je bilo določeno prvotno na 70 milijonov dolarjev, bodo na željo poljske vlade znižali na 60 milijonov dolarjev. Natančno so določili nalogo ameriškega »opazovalca«. Ne bo imel nobenega vpliva na podeljevanje kreditov, temveč bo nadzoroval samo uporabo kreditov v gospodarske namene in pa zvišanje glavnice pri Poljski banki. — Slovaki so začeli ustanavljati sladkorne tovarne na zadružni podlagi. — Na Poljskem bodo ustanovili nov kartel žice in žebeljev. Ena največjih tovarn se je doslej ustavljala, sedaj je pa izrazila svojo pripravljenost za vstop v kartel. — Rumuni se pogajajo z bančnim konsorcijem v Berlinu za posojilo v znesku 200 milijonov mark. V konsorciju so vse berlinske velebanke in še ameriška Dillon, Read and Co. Obrestna mera bo 8 do 9 odstotka. — Ceno bakra v Ameriki so spet znižali in sicer na 13 centov. — Povod je dala nazadujoča tendenca v Londonu in močna ponudba v Newyorku, kjer je padel tečaj na 12.90.

Ponudite: na Ljubljana, poštni predal 85:

Hrastovi pragovi 2.80 m x 23/25 cm x 13/15 cm (samo večji kvantumi). Cena fob Sušak ali Split, dobava skozi eno leto, plačilo proti akreditivu.

Brzojavni drogovi, vsako množino, zdravi, ravni, obeljeni, stegnjeni, primerno suhi (teža 1 m³ ne sme presežati 700 kg), glave ravno odžagane
 od 8 m premer v vrhu 12/13 cm
 od 9 m premer v vrhu 12/14 cm
 od 10 m premer v vrhu 12/14 cm
 od 11 m premer v vrhu 13/15 cm
 od 12 m premer v vrhu 13/15 cm
 Cena franko vagon meja via Postojna ali Podbrdo.

Mecese nove deske, popolnoma zdrave, II/III vrsta, ostrorobo:
 ca. 24 m³ od 50 mm, 4.50 m
 ca. 5 m³ od 80 mm, 4.00 m
 ca. 3 m³ od 80/140 mm, 4.00 m
 remeljni, cena franko vagon nakladalna postaja.

Mecese nove deske, paralelne, ostrorobe, I/II vrsta, od 16 cm naprej:
 ca. 9 m³ od 58 mm, 4.00 m
 ca. 8 m³ od 44 mm, 4.00 m
 ca. 1 m³ od 24 mm, 4.00 m
 ca. 2 m³ od 18 mm, 4.00 m
 Cena franko vagon nakladalna postaja.

Mecese nove deske ca. 36 m³, 20 in 25 mm debele, 4 m, II/III vrste. Cena franko meja Postojna.

3500 komadov tramov 13/16—16/19 cm, 4—5 m dolžine. Cena franko vagon meja Postojna.

ca. 4000 m³ rezanega lesa, smreka, jelka, tombante (izključno gnilo in razbito), toda paralelno, ostrorobo in očejeno (rezano na polnojarmeniku):
 v debelini: 2, 2½, 3 in nekoliko 4 angleške cole;
 v širini: ca. 15% od 3 angleške cole;
 ca. 20% od 4 angleške cole;
 ca. 5% od 5—6 angleške cole;
 ca. 25% od 7 angleške cole;
 ca. 25% od 9 angleške cole;
 ca. 10% od 11 angleške cole;
 v dolžini od 3.05 m, t. j. 10 angl. čevljev naprej (naraščujoče s 30% cm dolžine), povprečna dolžina 16½ angl. čevljev; 4 m dolžine more biti samo 5—8% od cele količine.

K temu se lahko pošilja ca. 20% stranskega materiala od ½, ¾, 1 cole debeline, širina od 4, 4½, 5, 6, 7, 8, 9 cole (povprečna širina 7 col), dolžina od 9 angl. čevljev naprej (povprečna dolžina 14½ čevljev). Potem tudi kratke letve od 6 čevljev naprej (povprečna dolžina 9½ čevljev), v debelini od ¾ x 2 coli in 1 x 2 coli. — Cena franko vagon Sušak. Plačilo proti predložitvi dokumentov na podlagi tozadevnega akreditiva. V slučaju bančne garancije za izvršitev pogodbe se dobi lahko do 50% na račun: (1 angleška cola = 25.4 mm; 1 angleški čevelj = 30.5 cm.)

Jelov smrekov les (rezan paralelno in na živ rob, očejen, I/II/III, monte):

Madriers:	4.33	4.06	5.33	5.66	6.33	6.66	7.00	7.33	7.66	metri
75 x 225 mm	300	300	300	300	100	100	50	50	50	komadi
75 x 100 mm	50	50	50	50	50	50	50	50	50	komadi
	4.00	4.50	5.00	5.50	6.00	6.50	7.00	7.50	8.00	9.00
95 x 220 mm	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
	9.50	10.00	10.50	11.00	11.50	12.00	12.00	12.00	12.00	metri
120 x 240 mm	10	20	20	20	20	20	20	20	20	komadi
	9.50	10.00	10.50	11.00	11.50	12.00	12.00	12.00	12.00	metri
150 x 300 mm	10	10	10	10	10	10	10	10	10	komadi
Bastings:	4.00	4.33	4.66	5.00	5.33	5.66	6.00	6.33	6.66	7.00
60 x 180 mm	200	200	200	150	150	150	100	50	—	100
Lambourdes:	4.33	4.66	5.00	5.33	5.66	6.00	6.33	6.66	6.66	metri
80 x 140 mm	200	200	200	200	200	200	—	—	—	komadi
Chevrons (v obič. merah):	500	500	—	1000	500	—	150	50	50	kom.

Letve v običajnih dimenzijah od 2—4 m dolžine 30 m³.
 Cena franko vagon Sušak ali meja via Postojna.
 ca. 400 m³ brusnega lesa (80% smreke), od 1 m naprej, od 10—20 cm premera. Cena franko vagon ital. meja.

Po svetu. O dotoku zlata v Ameriko govori ta-le slučaj: V predzadnjem največjem tednu je odposlal London za 2.760.000 funtov zlatih palic; od teh jih je šlo v U. S. A. za 2.450.000 funtov. — Dohodke plantaž nam kaže ta-le slučaj: Velika družba James Finley Co v Londonu, ki plantaže financira, je imela v preteklem letu 486.000 funtov čistega dobička ob osnovni glavnici 1.500.000 funtov. Dividenda ostane ista kot lani: 25%. — Pri Vizi, severno od Carigrada, so odkrili bogato — lato žilo. — Transvaalske zlate jame so imele v marcu 1.530.000 funtov produkcijskega dobička, v aprilu pa 1.060.000. — Grška Hipotečna-Kreditna družba je dobila v Londonu 7% posojilo v znesku dveh milijonov funtov po tečaju 93 1/2%. — United States Line (državna ameriška plovna družba), ki je delala doslej zmeraj z zgubo in ji je morala dajati država veliko podporo, je dosegla v zadnjih 10 mesecih prvič čisti dobiček, 137.000 dolarjev. — Na zborovanju sekcije svilenih trakov pri zvezi češkoslovaških tekstilnih industrijcev so sklenili, da bodo z ozirom na neprestano dviganje cen surovin, zlasti umetne svile in bombaža, cene trakov prilagodili sedanjemu položaju na trgu surovin. — Tatrabanka kljub čistemu dobičku 2.666.000 Kč ne bo izplačala nobene dividende, temveč bodo porabili čisti dobiček za notranjo okrepitev podjetja. — Zaključki tekočega poslovnega leta Severonemškega Lloyd

so zadovoljivi in tudi bodočnost se kaže v ugodni luči. — V znanem angleškem tekstilnem okraju Bradford je dobila podružnica »Vseruskega tekstilnega sindikata« naročilo, da ne sklene z angleškimi tvrdkami nobene kupčije več. To je neposredni odgovor na prelom v odnošajih med obema državama. Mislijo, da bodo podružnico kmalu zaprli. V

Bradfordu samem čutijo to odredbo kot veliko oškodovanje, ker se je prav v zadnjem času več predilnic trudilo za naročila pri omenjenem sindikatu. — Onim 20 ameriškim petrolejskim družbam, ki smo o njih že pisali in ko so sklenile vsled nadprodukcije omejiti pridobivanje na minimum, se je pridružilo še deset drugih družb. — Praške pi-

vovarne so začele vpeljati električno obratovanje in gre tako hitro naprej, da upajo tekom enega leta vpeljati to obratovanje že v vseh pivovarnah. — Vsled osnovanja industrije sladja v različnih deželah, ki so dobivale sladje doslej iz Češkoslovaške, zahtevajo producenti na Češkoslovaškem, naj se pri trgovskih pogodbah ta okolnost upošteva in naj se znižajo visoke importne carine za češkoslovaško sladje v dotičnih državah. — Na Nemškem bodo zvišali ceno špirta od 4.30 na 5 mark. Od difference 70 fenigov bodo dali 50 fenigov na davek, 20 fenigov bodo pa dejali v monopolno blagajno za njeno okrepitev. — Splošnemu odboru mednarodne agrarne komisije so predložili avstrijski strokovnjaki Berczeller, Wastl in Frankfurter (s filozofskega zavoda na dunajski univerzi) veliko delo o poenotenju prehranjevalne statistike. Kakor znano, je ta statistika v vsaki državi drugačna in posameznih podatkov ne moreš primerjati. Novo delo omogoča, da študiramo prehranjevalne razmere v raznih evropskih državah na isti podlagi. Avtorji hočejo enotno izračunati, koliko škroba, masti, beljakovine itd. je v raznih živilih, in hočejo dobiti na ta način temelj za rešitev vprašanja, ali je prehrana zadostna ali nezadostna. — Turška vlada je odredila, da smejo odslej naprej importirati avtomobile v Turčijo samo one tvrdke, ki so napravile prej v Turčiji zaloge nadomestnih delov. Pametna odredba.

Telef. 2187.

Dokaz

da so naši proizvodi prvovrstni, je, da so si osvojili v veliki meri svetovni trg tako, da vidite danes, kamor prihajate, osebne, trgovske 2-, 4-, 6-sedežne in tovarne avtomobile in 1/2 do 5-tonske, ki vršijo na vseh cestah in pod najtežjimi pogoji svojo službo v zadovoljstvo njih posestnikov. Rezervni deli pri vseh zastopnikih vedno v zalogi. Radi tega se obrnite pred nabavo kateregakoli avtomobila na

zastopstvo

SOC. an. FIAT in SOC. an. SPA TORINO
TRIUMPH-AUTO, družba z o. z.,
Ljubljana.

Pisarna in skladišče delov: Aleksandrova 3.

Garaže, bencinska pumpa, olje: Celovška 38.

Luksuzni tipe: 509 A, 503, 507, 512 in 519.

Tovarni tipe: 509 AF, 503 F, 507 F, 25-C-10, 30 in 31.

Čeniki in ilustracije na razpolago. Priporočila so nešteti lastniki naših voz.

Veletrgovina
A. ŠARABON
v Ljubljani

priporočila

špecerijsko blago

raznovrstno žganje,
moko in deželne pridelke. - Raznovrstne
rudninsko vodo.

Lastna pražarna za kavo
in mlin za dišave s
električnim obratom.
Čeniki na razpolago!

TVORNICA KEM. IN OLI. BARV LAKOV FIRNEŽA INŠTEKLEDA
DRUŽBA Z. OZ. LJUBLJANA

ORIENT

LAKI TERPENTIN
STROJNO OLE
UMETNIŠKE BARVE
PRASNO OLE
FIRNEŽ
SOLSKE BARVE
SUHE BARVE
KRISTALINATE BARVE

PRODAJALNA
DUNAJSKA C. 14
LJUBLJANA

POLETRGOVINA
SCHNEIDER EVEROUŠEK

PRVOVRSTNI MATERJAL-NIZKE CENE!!

Najboljša v materijalu in konstrukciji so:

Josip Petelinca
kolesa in šivalni stroji

znamko

Gritzner, Adler in Phönix.

Najlepše opreme, posamezni deli, pnevmatika, igle za vse sisteme — samo v

Najnižje cene. — Tudi LJUBLJANI blizu Prešernovega
na mesečna odplačila. LJUBLJANI blizu Prešernovega
na mesečna odplačila.

LJUBLJANA - GREGORIČEVA ULICA 23 - TEL. 2552

TISKARNA **MERKUR**

TRG.-IND. D. D.

SE PRIPOROČA
ZA TISK VSAKOVRSNIH
TIKOVIN ZA TRGOVCE, OBRT-
NIKE, INDUSTRIJCE IN URADE.
LASTNA KNJIGOVEZNICA.

Vse vrste trgovske knjige kot: ameriški
journali, glavne knjige, blagajniške
knjige, vsakovrstne štrance, bloke, mape
kakor tudi vse vrste šolske zvezke vam
nudi s svojimi prvovrstnimi izdelki naj-
ugodnejše

A. JANEŽIČ, Ljubljana

Florijanska ulica št. 14

knjigoveznica, industrija šolskih zvezkov in trgovskih knjig.

Na veliko!

Na malo!

Trgovci, obrtniki, industrijalci, oglašajte v
„TRGOVSKEM LISTU“!

Klobuke, slamnike
ter raznovrstno modno in
galanterijsko blago nudi najugodnejše

Jakob Lah, Maribor, Glavni trg št. 2.

Radi prezidave izredno nizke cene!

Pomlad!

Nogavice, kravate, srajce,
rokavice, naramnice, žepni robač,
nakit za obleke, otroške majice,
nabavnik, palice, dežniki, klobuki v
vseh barvah, šifoni, Solingen škarje,
noži, potrebščine za krojače, čer-
ljazje, lapalnice, šivilje in sedlarje.
Kazna dišava mila — samo pri

Josip Petelinca
blizu Prešernovega spome-
nika, ob vodi
Ljubljana.

Najnižje cene! Točna postrežba!

Izdelovanje oljnatih barv, firnež, lakov in steklarakega kleja. — Zeloga kemičnih in rudninskih barv. — Potrebščine za slikarje, pleskarje, ljarje in druge, vse v le stroke spadajoče.

Se priporočam

IVAN JANČAR

Trgovina Miklošičeva cesta 4
Skladišče Vidovdanska c. 14.

Veletrgovina
kolonijalne in
špecerijske robe

Ivan Jelačin

Ljubljana

Zaloga
sveže pražena
kave, mletih dišav
in rudninske vode

Točna in solidna
postrežba!

Zahtevajte cenik!

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica št. 50 (v lastnem poslopiju)

Brzojavke: Kredit Ljubljana :: :: Telefon št. 2040, 2457, 2548; interurban: 2706, 2806

Peterson International Banking Code

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safedepositi itd.